

WARSZAWSKI
UNIwersYTET
MEDYCZNY

KATEDRA I ZAKŁAD FARMAKOLOGII DOŚWIADCZALNEJ I KLINICZNEJ

Dr hab. n. med. Dominik Golicki
Katedra i Zakład Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej
Warszawski Uniwersytet Medyczny
ul. Banacha 1b, 02-097 Warszawa
E-mail: dominik.golicki@wum.edu.pl
Tel. (sekretariat): (+48) 022 116 6160
Faks: (+48) 022 116 6202

Warszawa, 20.01.2023

OCENA DOROBKU I OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO
DR N. FARM. ANNY PACZKOWSKIEJ
W POSTĘPOWANIU O NADANIE STOPNIA DOKTORA
HABILITOWANEGO

Recenzja dotyczy postępowania habilitacyjnego Pani dr n. farm. Anny Paczkowskiej w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki farmaceutyczne na podstawie osiągnięcia naukowego:

„Analiza czynników wpływających na skuteczność leczenia wybranych chorób sercowo-naczyniowych i metabolicznych (nadciśnienie tętnicze, otyłość, cukrzyca typu 2)”.

Informacje o Habilitantce

Dr n. farm. Anna Paczkowska jest absolwentką Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, który ukończyła w 2009 roku uzyskując tytuł magistra inżyniera biotechnologii.

W 2014 roku Habilitantka obroniła pracę doktorską i uzyskała tytuł doktora nauk farmaceutycznych (z wyróżnieniem) na podstawie rozprawy: „Badania Farmakoekonomiczne – subiektywna ocena jakości życia oraz analiza kosztów leczenia nadciśnienia tętniczego w Polsce” przygotowanej pod kierownictwem prof. dr hab. Elżbiety Nowakowskiej w Katedrze i Zakładzie Farmakoekonomiki i Farmacji Społecznej na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Od kwietnia 2010 do czerwca 2014 roku pani dr Paczkowska pracowała na stanowisku asystenta, a od czerwca 2014 r. do chwili obecnej na stanowisku adiunkta w Katedrze i Zakładzie Farmakoekonomiki i Farmacji Społecznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Ocena istotnej aktywności naukowo-badawczej

Na dotychczasowy dorobek naukowy dr Anny Paczkowskiej (na dzień 25.07.2022; według Analizy Bibliometrycznej przygotowanej przez Bibliotekę Główną UMP) składają się 83 publikacje: 61 prac oryginalnych (w tym 30 w czasopismach z listy JCR), 18 prac poglądowych oraz 4 rozdziały w podręcznikach krajowych anglojęzycznych i polskojęzycznych. Według zestawienia sporządzonego przez Bibliotekę Główną UMP łączna punktacja IF publikacji wynosiła 75,013. Dorobek ten przekłada się proporcjonalnie na punktację KBN/MNiSW – 3005 punktów.

Znakomita większość dorobku naukowego Kandydatki (57 publikacji) została uzyskana po doktoracie. W 16 z prac opublikowanych po doktoracie dr Anna Paczkowska była pierwszym autorem, w kolejnych 10 – drugim autorem.

Według danych Biblioteki UMP jej prace cytowano 54 razy (51 razy bez autocytowań), a indeks Hirscha (wg Web of Science) wynosi 4. Dorobek naukowy dr Anny Paczkowskiej uzupełnia 16 krajowych i zagranicznych doniesień zjazdowych.

W twórczości naukowej Habilitantki można wyróżnić trzy główne wątki badawcze. W okresie przed doktoratem, Kandydatka skupiła się przede wszystkim na farmakoekonomicznych aspektach nadciśnienia tętniczego – kosztach terapii oraz wpływie na jakość życia. W okresie po doktoracie, Habilitantka koncentrowała się na chorobach przewlekłych (otyłości, nadciśnieniu tętniczym, cukrzycy typu II) i czynnikach wpływających na skuteczność leczenia tych chorób (cykl będący podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego). Trzeci wątek naukowy, rozwijany od pandemii Covid-19, poświęcony jest społecznym i ekonomicznym następstwom choroby wywoływanej przez wirus SARS-CoV-2 oraz ocenie skuteczności i bezpieczeństwa szczepień przeciw wirusowi SARS-CoV-2.

Poza wyżej wymienionymi, Habilitantka uczestniczyła aktywnie w innych wątkach badawczych rozwijanych w Katedrze i Zakładzie Farmakoekonomiki i Farmacji Społecznej UMP.

Ogólnie, dorobek publikacyjny Kandydatki można określić jako ukierunkowany, wewnętrznie spójny i kompleksowy. Wszystkie te cechy pozytywnie rokują w kontekście potencjalnego dalszego rozwoju jako samodzielnego pracownika naukowego. Jedyne zastrzeżenie można zgłosić w kontekście relatywnie niskiej wartości współczynnika Hirsha (wg Web of Science = 4). Na tym etapie rozwoju naukowego można byłoby oczekiwać nieco wyższej wartości (około 6 - 7).

Ocena dorobku dydaktycznego i organizacyjnego

Od 2010 roku dr Anna Paczkowska związana jest z Katedrą i Zakładem Farmakoekonomiki i Farmacji Społecznej UMP co z zasady wiąże się z obowiązkiem pracy dydaktycznej na rzecz Uczelni. Zgodnie z tym obowiązkiem Kandydatka prowadzi, bądź prowadziła, seminaria, ćwiczenia i zajęcia fakultatywne dla studentów na kierunkach: Farmacja, Biotechnologia Medyczna, Kosmetologia, Stomatologia, Zdrowie Publiczne, Dietetyka, Fizjoterapia, Pielęgniarstwo oraz kierunku Lekarskim. Prowadzi

również przedmioty fakultatywne dla studentów anglojęzycznych kierunków Medycyna i Stomatologia. W obszarze kształcenia podyplomowego, Habilitantka prowadzi zajęcia dla farmaceutów w ramach specjalizacji Farmacja kliniczna oraz Farmacja apteczna, a także zajęcia w ramach kursu Zdrowie Publiczne dla lekarzy w trakcie specjalizacji.

Przed uzyskaniem stopnia doktora, Habilitantka była opiekunem naukowym 12 prac magisterskich oraz 9 prac licencjackich. Po uzyskaniu stopnia doktora, była promotorem 8 prac magisterskich, z których 2 zostały uhonorowane nagrodami Polskiego Towarzystwa Farmakoekonomicznego.

W latach 2010 - 2015 roku dr Anna Paczkowska współprowadziła studenckie Koło Naukowe Farmakoekonomiki i Farmacji Społecznej.

Zakres działalności dydaktycznej oraz popularyzatorskiej Kandydatki należy ocenić pozytywnie.

Habilitantka pracowała jako członek Komitetu Organizacyjnego przy 9 edycjach dorocznej Ogólnopolskiej Konferencji „Farmakoekonomika szansą na zbilansowanie wydatków systemu ochrony zdrowotnej w Polsce” organizowanej przez Katedrę i Zakład Farmakoekonomiki i Farmacji Społecznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Organizowała przyjazd i pobyt gości honorowych konferencji oraz moderowała wybrane panele konferencji.

Kandydatka jest współorganizatorką nowo otwartego kierunku studiów podyplomowych „Marketing na rynku farmaceutycznym”.

W latach 2010 - 2018, Kandydatka kierowała 4 naukowymi projektami uczelnianymi.

Analogicznie do dorobku dydaktycznego, dorobek organizacyjny Habilitantki również zasługuje na pozytywną ocenę.

Ocena osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe mające stanowić podstawę ubiegania się o stopień doktora habilitowanego dr Anna Paczkowska przedstawiła zbiór publikacji pod wspólnym tytułem „Analiza czynników wpływających na skuteczność leczenia wybranych chorób sercowo-naczyniowych i metabolicznych (nadciśnienie tętnicze, otyłość, cukrzyca typu 2)”. Na ten cykl składa się 6 prac oryginalnych opublikowanych w języku angielskim w czasopiśmie: *BJPsych Open*; *Diabetes, Metabolic Syndrome and Obesity* (2 publikacje); *International Journal of Hypertension*; *Advances in Clinical and Experimental Medicine* oraz *International Journal of Medical Sciences*. Łączna punktacja Impact Factor tych publikacji wynosi 18,904, a punktacja MNiSW - 395.

Rola Habilitantki jako wiodącej badaczki i autorki wymienionych prac nie podlega wątpliwości. Dr Anna Paczkowska we wszystkich pracach jest pierwszym autorem, jak również pełni funkcję autora korespondencyjnego.

Wszystkie publikacje są powiązane z tematem cyklu i nie mam wątpliwości, że pod względem formalnym zbiór ten spełnia ustawowe kryteria monotematycznego cyklu prac. Pięć z 6 prac zostało opublikowanych w dobrych czasopiśmie z listy JCR (IF>2), pozostała szósta również w czasopiśmie z Impact Factor, ale nieco niższym (IF>1). Sumaryczny IF cyklu prac jest wysoki.

Jak już wcześniej zazaczyłem, prace składające się na osiągnięcie naukowe dr Anny Paczkowskiej ukazały się w dobrych czasopiśmie recenzowanych. Publikacje w takich czasopiśmie poddawane są surowej selekcji i ocenie, co zwalnia mnie z obowiązku szczegółowego recenzowania ich treści, w tym założeń metodycznych czy wiarygodności wyników.

Podsumowując w dużym skrócie wyniki badań Habilitantki:

- W pracy H1, Habilitantka wykazała przewagę leczenia operacyjnego otyłości olbrzymiej nad leczeniem zachowawczym w kontekście redukcji nadmiernej masy ciała oraz redukcji objawów psychiatrycznych (depresji, niepokoju i stresu) wynikających z otyłości, w obu analizowanych państwach. Jednocześnie, wskazała na wyższą skuteczność leczenia otyłości i większą poprawę zdrowia psychicznego w Niemczech, co

daje podstawy do rozważenia organizacji systemu opieki nad pacjentem z otyłością w Polsce na wzór niemiecki.

- W pracy H2, Habilitantka zbadała poziom świadomości na temat choroby i jej ryzyk u pacjentów z otyłością olbrzymią w Polsce i w Niemczech, a także zidentyfikowała czynniki mające istotny wpływ na wspomniany poziom świadomości choroby.
- W publikacji H3, Kandydatka dokonała oceny częstości stosowania oraz skuteczności różnych strategii leczenia skojarzonego niekontrolowanego nadciśnienia tętniczego w warunkach szpitalnych.
- W pracy H4, Habilitantka przeprowadziła ocenę stosowania się do zaleceń lekarza wśród młodzieży z nadciśnieniem tętniczym. Zidentyfikowała wskazówki terapeutyczne o wysokim i niskim stopniu przestrzegania przez chorych.
- W pracy H5, Kandydatka przeprowadziła badanie poziomu wiedzy na temat nadciśnienia tętniczego u dorosłych pacjentów z tym schorzeniem w Polsce. Następnie zidentyfikowała czynniki wpływające na wspomniany poziom wiedzy oraz określiła jak poziom wiedzy na temat nadciśnienia tętniczego wpływa na skuteczność leczenia w tej chorobie.
- Wreszcie w pracy H6, Habilitantka porównała skuteczność dwóch strategii leczenia cukrzycy typu II: leczenia skojarzonego metforminą i insuliną z monoterapią metforminą, w ramach prospektywnego badania kohortowego.

Wyniki uzyskane przez Kandydatkę należy uznać za ważne, szczególnie w kontekście celnej diagnozy wybranych problemów stosowania się do zaleceń lekarskich w terapii chorób przewlekłych oraz zaproponowanych rozwiązań w obszarze edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia, a także polityki zdrowotnej i społecznej.

Z obowiązku recenzenta, zwrócę uwagę na dwa potencjalne mankamenty cyklu prac. Pierwszy związany jest z faktem, że wszystkie włączone publikacje mają charakter wieloautorski. Liczba autorów waha się w granicach od 5 do 13 i wynosi średnio 9,5. Dobrym uzupełnieniem cyklu byłoby włączenie publikacji o ograniczonej liczbie

autorów – od 1 do 3. Powyższa uwaga nie podważa w żaden sposób kluczowej roli Kandydata w powstawaniu prac.

Drugi potencjalny mankament cyklu prac to niska liczba cytowań prac z cyklu (w sumie 4 cytowania). Sytuację tę można po części wytłumaczyć faktem niedawnej publikacji większości prac składających się na cykl (jeden artykuł opublikowany w 2020 roku, dwa - w 2021 roku, kolejne dwa – w 2022 roku).

Podsumowując, cykl prac stanowiący osiągnięcie naukowe dr Anny Paczkowskiej jest oryginalnym i rzetelnym dziełem o znacznej wartości merytorycznej. Świadczy on, że Habilitantka posiadała odpowiedni warsztat badawczy, a jej postrzeganie problematyki farmacji społecznej jest głębokie i kompleksowe.

Wnioski końcowe

Podsumowując, na podstawie przedstawionej mi dokumentacji, po zapoznaniu się z dorobkiem naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym dr Anny Paczkowskiej (omówionym powyżej), stwierdzam, że osiągnięcie naukowe oraz pozostały dorobek Habilitantki spełniają wymagane kryteria określone w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018, poz. 1668).

W związku z powyższym, wnioskuję do Komisji Habilitacyjnej o poparcie wniosku dr Anny Paczkowskiej o nadanie jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki farmaceutyczne, a do Rady Kolegium Nauk Farmaceutycznych Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu o dopuszczenie dr Anny Paczkowskiej do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Dr hab. n. med. Dominik Golicki